

מכתב אישי למפקח על הביטוח

■ הפתרון לבעיית הסיעוד נמצא בביטוחים הקבוצתיים של קופות החולים - כך סבור המפקח על הביטוח, ד"ר משה ברקת ■ ד"ר אודי פרישמן חולק עליו וקובע: בעיית הסיעוד היא לא בעיה אחת אלא מספר בעיות, ועל מנת לפתור אותה יש צורך קודם כל להבין ממה היא מורכבת

מאת ד"ר אודי פרישמן

לאחרונה המפקח על הביטוח ד"ר משה ברקת, שהפתרון לבעיית הסיעוד נמצא בביטוחים הקבוצתיים של קופות החולים. אמירה סתמית נוספת כמו הרבה אמירות סתמיות שהרבה מומחים, פוליטיקאים או סתם אנשים

זורקים לאוויר העולם בתחום החשוב הזה של ביטוח סיעודי.

יתכן שהוא גם צודק חלקית, אבל במאמר זה אני מבקש להסביר שעולם הביטוח הסיעודי הוא לא עולם אחד והשוק הוא לא שוק אחיד ואני ממליץ ומבקש מכל מי שמבקש למצוא פתרונות לביטוח הסיעודי, לקרוא היטב רשימה זו.

ראשית, עלינו להבין מי צריך לרכוש לעצמו ביטוח סיעודי. ביטוח סיעודי הוא כלי מימוני שנידרש על מנת לממן את עלויות הסיעוד להן עשוי להידרש אדם אם יהפוך להיות חולה סיעודי. ההחלטה הראשונה שעלינו לקבל היא מה המימון שאנו רוצים להבטיח לעצמנו, בדיעה שמימון סיעודי בבית יעלה כעשרת אלפים שקל לחודש בתנאי מחיה סבירים, ומימון במוסד סיעודי יעלה כ-20 אלף שקל לחודש בתנאי מחיה טובים מאוד.

לאחר מכן עלינו לבחון באופן אישי, מהם מקורות המימון האפשריים, שבאמצעותם נוכל להשיג את המימון הנדרש.

מקורות המימון השכיחים הם: קצבת זקנה, פנסיה, נכסים ומקורות כספיים אישיים, ביטוח

סיעוד בקופת חולים ואת היתרה נידרש לממן באמצעות ביטוח סיעודי פרטי.

פנסיה ממוצעת בישראל עומדת היום על כ-4,849 שקל חודש (מכלל הציבור שבבעלותו קרן פנסיה או ביטוח מנהלים), קצבת זקנה ממוצעת - 1,200 שקל, וביטוח סיעוד בקופת חולים יעניק קצבה של 5,500 שקל או במקרה של שיפוי במוסד - של 10,000 שקל.

כפי שניתן לראות, לא כל אחד צריך לרכוש לעצמו ביטוח סיעודי וההחלטה הזו היא אישית ותלויה לחלוטין במקורות המימון של כל אדם ואדם.

הדבר השני שאנו חייבים לדעת כאשר אנו דנים בסוגיית הביטוח הסיעודי הוא שהאוכלוסייה עליה אנחנו מדברים מתחלקת למספר קבוצות, כאשר לכל קבוצה צרכים אחרים. לכן, מדרך הטבע, היא נדרשת לפתרונות אחרים.

הקבוצה הראשונה, "הצעירים", שיהפכו לסיעודיים בעוד שלושים, ארבעים וחמישים שנה. הקבוצה השנייה כוללת את גילאי הביניים, שיהפכו לסיעודיים בעוד כעשור או שניים, והקשישים, הגמלאים, שסכנת הסיעוד מרחפת מעל ראשיהם כבר היום.

לגבי הצעירים הפתרון פשוט - ביטוח סיעודי שעלותו נמוכה ואם הממשלה תבין את חשיבות הנושא ותתמוך ברכישתו, כפי שהיא תומכת ברכישת פנסיה וביטוח אובדן כושר עבודה, היא יכולה להבטיח עתיד סיעודי טוב לטווח הארוך בעלויות סבירות מאוד ולמנוע פצצה חברתית עצומה בדורות הבאים.

לגבי גילאי הביניים, המצב יותר מורכב. לראיה, מרבית המבוטחים בביטוחים הקבוצתיים לא רכשו בהמשך ביטוח פרטי בגלל גובה הפרמיה. בביטוחים הסיעודיים הקבוצתיים היו מבוטחים כמיליון איש, מרביתם בגילאי הביניים

וכמאה וחמישים אלף גמלאים. רק 14% מכלל המבוטחים רכשו ביטוח סיעודי פרטי.

הפתרון לאוכלוסייה זו הוא להחזיר את הגלגל לאחור ולאפשר לה לרכוש ביטוחים סיעודיים קבוצתיים. לפתוח חלון זמן שבו ניתן יהיה לרכוש ביטוח סיעודי קבוצתי לגילאי הביניים. הביטוח הסיעודי הקבוצתי הוא לא מוצר מושלם, אבל הוא יותר טוב מכלום ויותר טוב ממה שהשוק מציע היום.

הקבוצה השלישית - הגמלאים, היא האוכלוסייה שנפגעה הכי קשה מהרפורמה הכושלת. לאוכלוסייה הזו צריך להציע ביטוח סיעודי זול, אמין וזמין. אחת האפשרויות שנידונות היום היא מוצר פיצוי חד פעמי, שמגדיר שורה של אירועים רפואיים, שכאשר הם מתקיימים, האדם עונה בוודאות על הגדרת המצב של חולה סיעודי.

אין ספק שאת הבעיה הסיעודית היה צריך למנוע כבר לפני עשור, אבל כרגע היא קיימת וצריך לפתור אותה. תוחלת החיים העולה במדינת ישראל, תקנות הון עצמי (סולבנסי) קיימות וכנראה שלא ישתנו, סביבת ריבית נמוכה שהיא עובדה וההגדרות הרחבות והבעייתיות של "מקרה ביטוח" בפוליסה - כל אלה הם הגורמים לקושי במציאת פתרון למשבר זה.

אבל המשבר יסתיים ותימצא דרך המלך. אני רק מקווה, שכאשר ימצאו אותה הפוליטיקאים ואנשי האוצר, הם יתנו פתרון אמיתי ולא רק פתרון למראית עין כפי שהקפידו לעשות עד היום.

הכותב הוא מומחה במדיניות בריאות וביטוח בריאות וסיעוד, יועץ בכיר בחברת הייעוץ פרשמן קונספט